

Tale til åbningen af Jens Galschiøts kunstværk
"Abrahams børn" på Silkeborg Bad, 17. januar
2015.01.17

Tillykke Jens Galschiøt! Du har gjort det igen!
Lavet et kunstværk som på én gang er
Monumentalt, overvældende, smukt og klassisk i
sit materialevalg. Det er modigt i emnevalg,
provokerende og samtidig forsonende. Det er
insisterende og irriterende og **nødvendigt!**

Det er kommunikerende – værket vil ses! Det er
levende og tager med de skiftende citater hele
tiden nyt udtryk – det kommunikere både i ord
og i udformning – og fordrer flere rum, hvor vi
besøgende kan tage del i dialogen.

Det er så aktuelt – at det synes, som et svar på
begivenhederne i Paris, Nigeria og i Nordirak vi
alle har været vidner til i disse uger og det
blander sig i diskussionen, som føres i alle
verdens avisspalter i dag og i morgen. Og dog
har det været 8 år undervejs. Jens Galschiøt har

en enestående evne til at se, hvor
umenneskeligheden, uretfærdigheden og
undertrykkelsen ødelægger mennesker og
verden, og bruge sin kunst til at afsløre, skabe
debat og anspore til handling.

Jeg tror ikke Jens Galschiøt vil kalde sig religiøs,
men for mig at se er han et af de mest religiøse
mennesker jeg kender – Hele tiden tager han
livstag med livets under, og med Gud og vi
menneskers måde at forvalte skaberværket og
vores møde med vores næste.

I dette værk er det så hele tre religioners tekster
og menneskers tolkning der tages under
behandling!

"Abrahams børn" er en hudfletning af
fundamentalismen! Med 300 lyse, kærlige og
håbefulde citater fra Toraen, Det nye
Testamente og Koranen lokkes vi til
jødedommen, kristendommen og islam, og vi
lokkes til at tro, at de enkelte citater udsiger en

absolut sandhed. Og på den illusion bevæger vi os ind i kunstværkets indercirkel, og der mødes vi af 300 mørke, ekskluderende, besættende og magtbegærlige citater fra de tre religioners skrifter. Og hvis de lyse citater udsiger en sandhed, så må disse mørke citater også gøre det. Og så driver de ud i undertrykkelse, eksklusivitet, forbandelser, dom og drab. Og er du først fanget ind i denne fundamentalistiske eksklusiv sandhedstro, så er der ingen vej ud af den – med mindre du bryder fundamentalismens indbyggede lov og regler – illustreret i kunstværkets blokerede udgang.

Fundamentalismen er en måde at gå til religionerne og deres tekster på. "Abrahams børn" afslører fundamentalismen og den afslører at fundamentalismen har anknytningspunkter i alle de tre monoteistiske religioner. Kunstværket er dermed et nødvendigt opråb imod de tendenser, som lige i disse uger breder sig fra massedemonstrationer i

Tyskland og til Danmark og andre lande, hvor man med en kristen fundamentalistisk basis dæmonisere islam og alle muslimer. Som tidligere biskop Niels Henrik Arendt har sagt det: "At dæmonisere andres tro rummer den oplagte risiko, at den lukker ens blik for de dæmoniske egenskaber, der klæber til ens egen gudsyndelse."

Den fundamentalistiske ideologi er en paria – en snylter som suger sig fast på religionerne og forvrænger løsrevne citater og ud fra dens syge verdensbillede forvansker budskaberne i religionerne. Dette afslører Jens Galschiøt – **en nødvendig afsløring!**

Men værket kalder også på teologisk refleksion og reaktion. For Jens Galschiøt vælger selv en fundamentalistisk tilgang til religionerne. Jens Galschiøt vælger netop at beskrive Jødedom, kristendom og Islam ud fra løsrevne citater, der kommer til at stå som absolutter. Dermed kan

det komme til at se ud som om religionerne er og vil det samme!

På samme måde kunne man jo tage tre store romaner og plukke sætninger ud, som lignede hinanden og sætte dem op og derudfra sige at romanerne ville det samme – men det er jo langt fra sikkert, at det var tilfældet.

Fundamentalismens paradoks er, at den hævder at eje den absolutte sandhed, samtidig med at fundamentalismen faktisk kan nå frem til hvad som helst!

Jødedom og kristendom er ikke det samme. Kristendommen står på skuldrene af jødedom, men Jesus kommer netop med en ny tolkning, som adskiller sig så meget fra jødedommens udlægning, at der opstår en ny religion. Islam opstår også i en dialog med og opgør med både jødedom og kristendom, og med så anderledes tolkninger, at det bliver til en ny religion.

Al religion er tolkning. Det vidste Luther, og derfor var hans tilgang til Bibelen, at alt skulle læses gennem Kristus – med Kristus som tolkningsnøgle. At religion er fortolkning ved alle ordentlige teologer – og som et resultat af dette udsendte 126 muslimske lærde i september sidste år i et åbent brev en fordømmelse af Islamisk Stats fundamentalistiske fortolkning af Koranen.

Men Jødedom, Kristendom og Islam – har meget tilfælles – de er netop Abrahams børn – Ærkebiskop Desmond Tutu siger det sådan: ”Når vi læser de forskellige religionernes klassiske tekster om bøn, meditation og mystik, finder vi en betydelig fællesnævner, og det er noget, vi må glæde os over. Der er nok som forsøger at skille os; lad os fejre det, der forener os, det vi er fælles om.” – det er en tydning, som ikke er fjern for essensen i Galschiøts kunstværk. Og Tutu fortsætter: Gud er tydeligvis ikke kristen. Han bekymrer sig om alle sine børn.

En sådan tydning er forsonende, men den er farlig for fundamentalister.

Tak for "Abrahams børn". Tak for et kunstnerisk mesterværk, som gør os små og kalder på ydmyghed og kamp. Tak for dit mod til at gå op imod den yderliggående radikaliserings af religionerne, som vi har set i Paris, Nigeria og Nordirak, i en tid hvor andre frygter. Tak for endnu en anledning til dialog med alvor men uden forhåelse. Og tak for din stædige insisterende på menneskelig værdighed og på kampen, der implicit bærer håbet!

Tillykke til dig, Jens Galschiøt og til alle, der kæmper for religionsdialog, mellemfolkeligt forståelse, fred og forsoning.

Henrik Stubkjær.